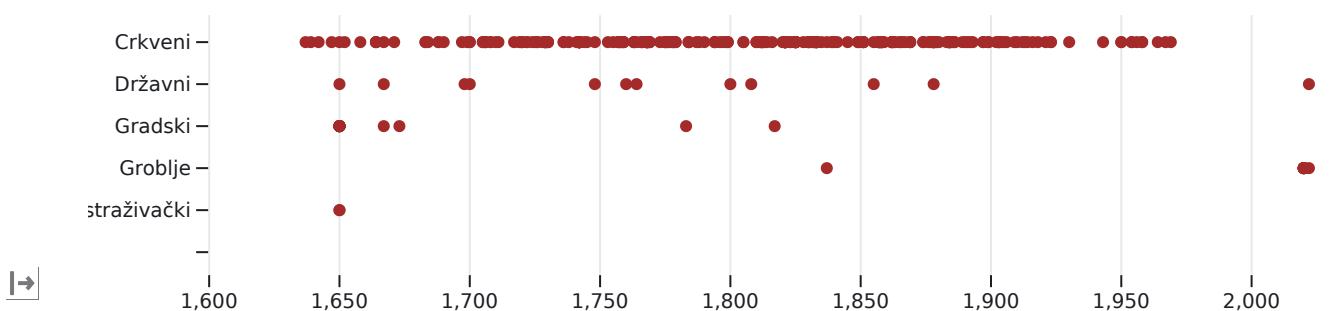

Izvori

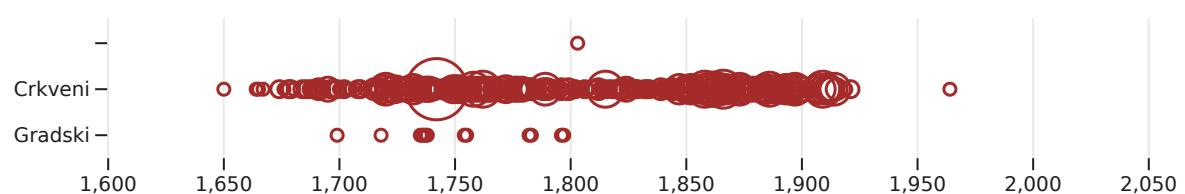
U ovom istraživanju obrađeno je ukupno 340 izvora (popisa, matica, dokumenata i sl.), među kojima su najvažniji dokumenti prikupljeni iz crkvenih, gradskih i državnih arhiva. Također su prikupljeni podaci s groblja, kao i dokumenti iz kasnije objavljeni istraživačkih radova (npr. migracije, zanimanjima i sl.)

Izvor	Ukupno	Zapisa
Crkveni	300	677
Gradski	15	245
Državni	12	6
Groblje	10	12
Istraživački	2	10
undefined	1	28

Zapisi

Nedovršeno

Crkveni izvori

Crkveni popisi predstavljaju iznimno vrijedan izvor za proučavanje povijesti stanovništva i obiteljskih struktura. Među njima se posebno izdvajaju popisi katolika, krizmanika i kućedomaćina.

Matice rođenih, vjenčanih, umrlih

xxx

Popisi krizmanika

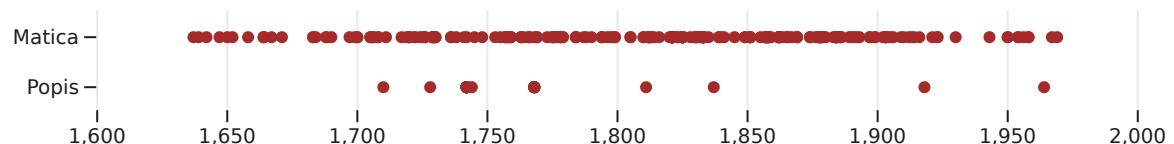
svjedoče o vjerskoj praksi i odgoju mlađih generacija te ponekad uključuju i širu obiteljsku povezanost kroz kumove i župne zajednice.

Popisi kućedomaćina

bili su pak usmjereni na evidentiranje glavara obitelji ili domaćinstava, što je od osobite važnosti za rekonstrukciju naslijednih linija i društvene hijerarhije unutar sela ili župe. Zajedno, ovi crkveni zapisi omogućuju uvid u demografske i vjerske obrasce kroz više generacija.

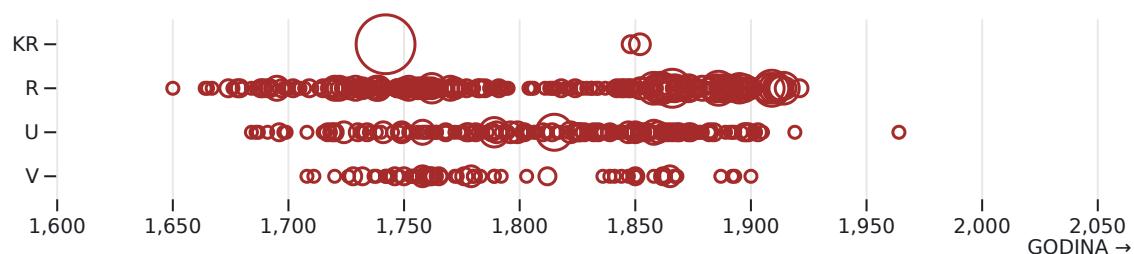
Popisi katolika

često sastavljeni u okviru župne administracije kao tzv. status animarum (stanje duša), sadržavali su osnovne podatke o svim članovima kućanstava, uključujući dob, spol, rodbinske odnose i ponekad vjerske obveze poput isповijedi i pričesti.

Crkveni zapisi

Glavni izvor podataka dakako predstavljaju crkveni zapisi, kojih je prikupljeno 882 na područjima većeg broja župa, a među najbrojnijima su zapisi iz matice krštenih (R), vjenčanih (V) i umrlih (U). Osim toga, prikupljeni su i popisi kućedomaćina (KU) i popisi krizmanika (KR).

Državni izvori

Državne vlasti su vodile brojne državne popise u svrhu uprave, oporezivanja, obrane i kontrole stanovništva. Evo najvažnijih državnih popisa koji su obuhvaćeni u ovom istraživanju. Tijekom promatranog razdoblja provedeno je nekoliko državnih popisa stanovništva. Ti su popisi obično obuhvaćali kućanstva, broj članova obitelji i porezne obvezne, te su korisni za proučavanje prisutnosti i društvenog statusa obitelji poput Ilarića.

Popisi kuća (porezni obveznici)

xxxx

Defteri

Na području **Bosne**, koja je u to vrijeme bila pod **Osmanskim Carstvom**, nisu prikupljani klasični državni popisi stanovnika. Umjesto njih, vođeni su tzv. **defteri** – porezni i vojni registri koji su bilježili muške glave kućanstava radi oporezivanja i regrutacije. Nažalost, ti izvori su fragmentarni i manje dostupni, pa njihova upotrebljivost u ovom istraživanju ostaje ograničena.

Katastar

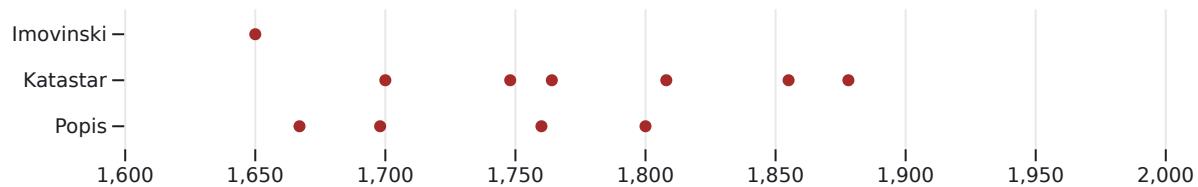
 Katastarski zapisi predstavljaju temelj za razumijevanje zemljišnih posjeda i vlasništva unutar obiteljskog stabla. Ovi dokumenti, koji sadrže detaljne informacije o parcelama, vlasnicima, njihovim pravima i obvezama, od neprocjenjive su važnosti za rekonstrukciju obiteljskih i društvenih veza kroz vrijeme.

Popisi stanovnika

xxxx

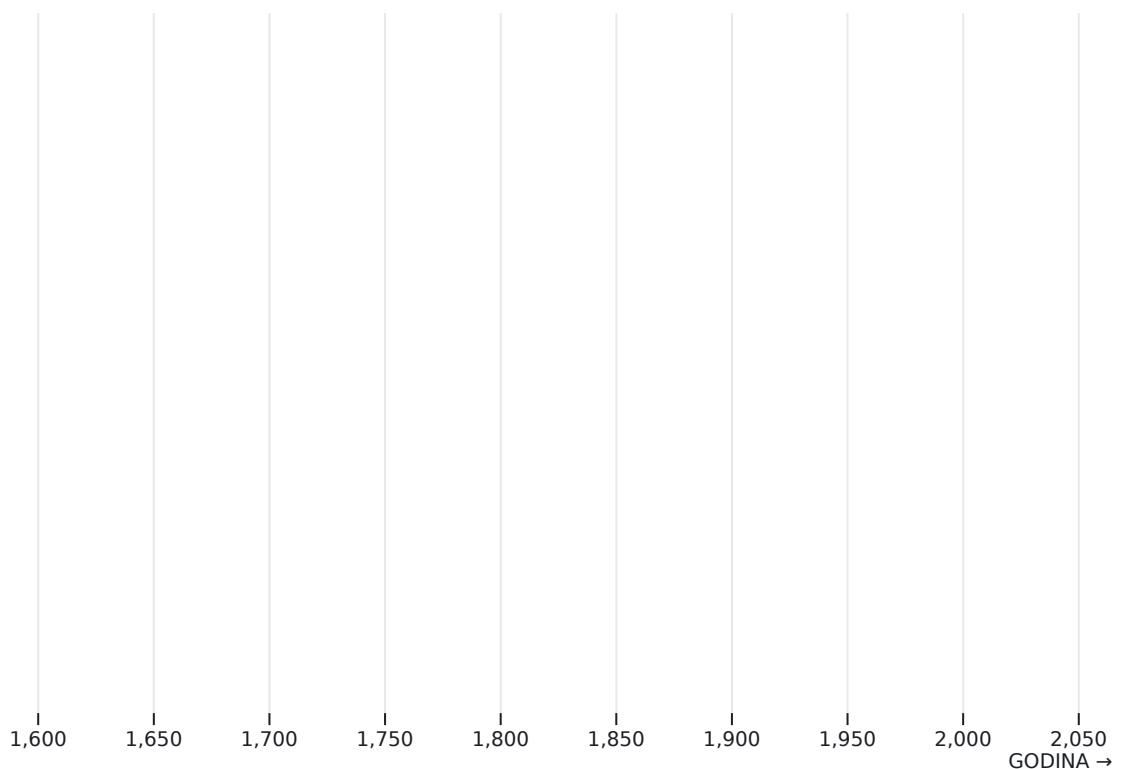
Drugi Popisi

xxxx

Državni zapisi

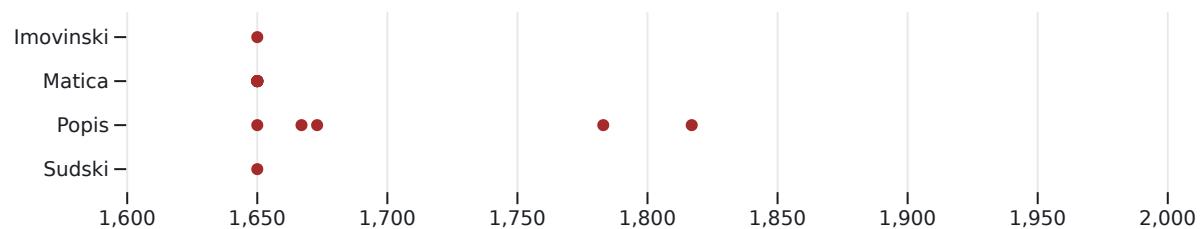
Od državnih popisa, prikupljeni su popisi stanovnika (lat. census) i poreznih obveznika iz tog doba.

Gradski izvori

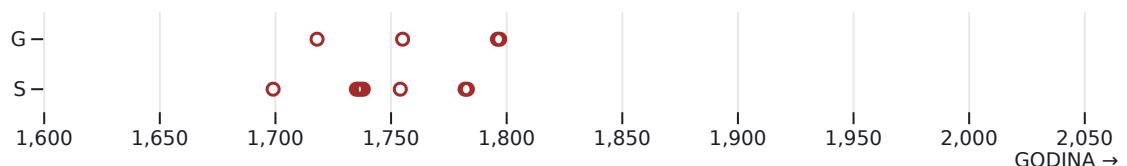
Predstavljaju dragocjene izvore podataka za proučavanje urbane populacije, obrta, trgovine i svakodnevnog života. Gradske vlasti su vodile brojne administrativne registre i evidencije koje funkcionalno djeluju kao popisi. Evo najvažnijih:

- Popisi obrtnika i članova cehova (arte)
- Registar stanova, kuća i vlasnika (katastarski zapisi)
- Sudski registar i popisi delinkvenata
- Popisi trgovaca i brodovlasnika
- ...

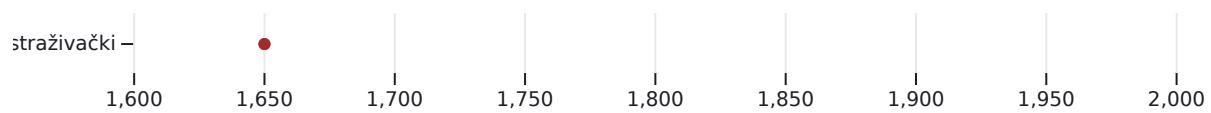

Gradski zapisi

Za područje Dubrovnika, prikupljen je veći broj gradskih zapisa kao što su Sudski zapisi (S), Popisi obrtnika, Popisi šteta, popisi mornara i novinski članci (G) u kojima su zapisani pojedini događaji obitelji Ilarić / Bassar, ili njihovih povezanih obitelji (Kalefa, Grmoljez, Kulašević...)) sl...

Istraživački radovi

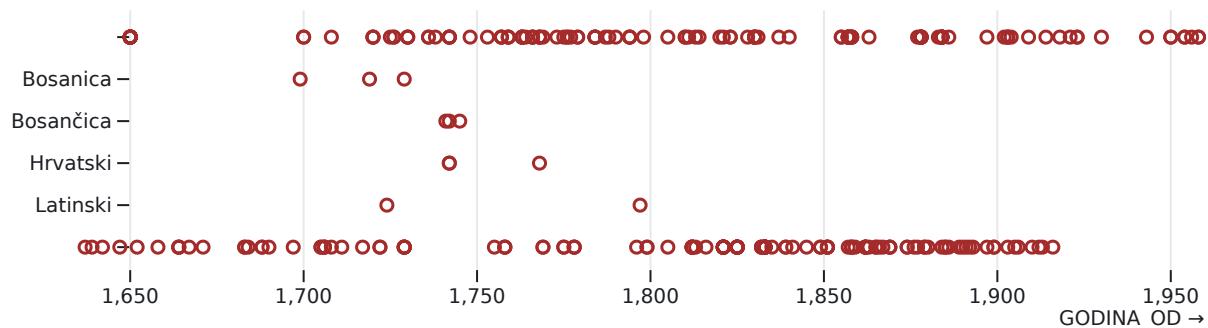
Groblja

Pismo i jezik

Dokumenti u kojima su zapisini događaji obitelji Ilarić, Jualrić i Bassar **zapisani su na različitim jezicima i pismima**, ovisno o vremenskom razdoblju, osobi koja je vodila evidenciju (svećenik, državni administrator ili druga službena osoba) te o crkvenoj ili državnoj upravi kojoj su pripadali.

Najveći broj izvora su crkvene matica, koje su u većini slučajeva pisane na latinskom jeziku (koristeći latinsko pismo). Na području Bosne, početkom 1700 godine nekoliko matica je pisano bosančicom. Hrvatski jezik i hrvatsko pismo počinju se aktivno koristiti tek potkraj 1800 godine.

→ Zapisi su zabiljezeni u sveukupno 347 izvora (matica, popisa, dokumentata i dr.), a korištene su sljedeće jezično-pismene kombinacije:

- **Latinski jezik – latinska abeceda / pismo**
(bez slova J, U, W; bez dijakritika)
- **Bosanski/hrvatski jezik – hrvatska latinična abeceda**
(30 slova, uključuje slova s dijakritičkim znakovima: č, č, đ, š, ž...)
- **Bosanski/hrvatski jezik – bosančica** (varijanta ciriličnog pisma)
(koristi se za narodnu i crkvenu upotrebu u srednjem vijeku i Osmanskom periodu)
- **Talijanski jezik – talijanska verzija latinične abecede**
(bez č, č, đ itd.; specifična pravila izgovora i ograničena upotreba slova poput J, K, W, X, Y)

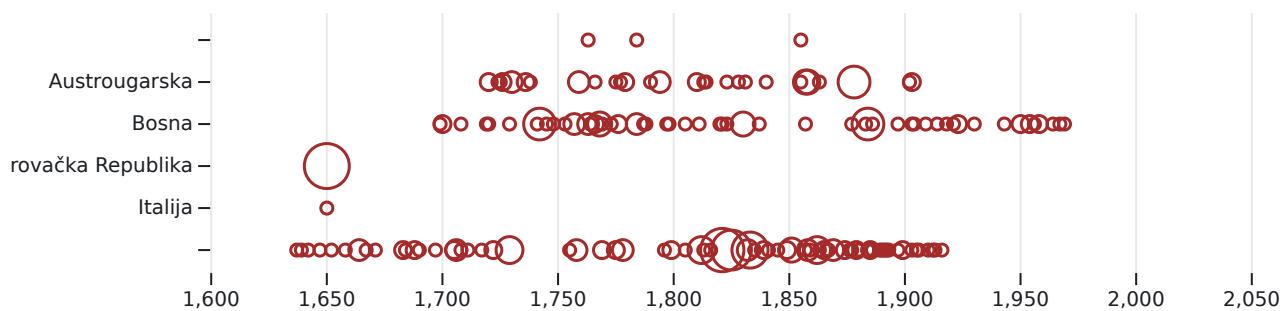
Zato je važno razlikovati pojmove **jezik** i **pismo**, jer oni nisu istoznačni.

- **Jezik** je sustav kojim ljudi govore, npr. **latinski, hrvatski, talijanski**.
- **Pismo** je način na koji se jezik zapisuje, npr. **latinica, bosančica, cirilica**.

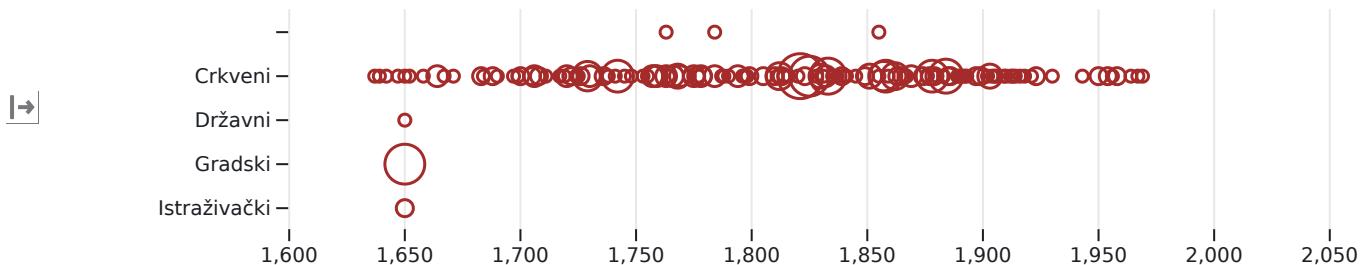
Jedan jezik može se zapisivati na više pisama (npr. hrvatski latinicom ili bosančicom), a jedno pismo može se koristiti za više jezika (npr. latinica za hrvatski, latinski i talijanski).

Matice (K)

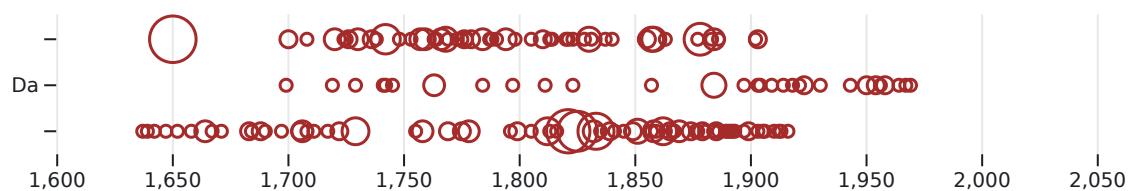
Glavninu čine crkvene matične knjige, no istraživanje obuhvaća i značajan broj dodatnih izvora raznovrsne tematike. Među njima posebno se ističu dokumenti povezani s popisima stanovništva, sudskim spisima, testamentima, masovnim migracijama, ratovima, pomorstvom i tradicionalnim zanatima. Ovi izvori pružaju širi kontekst i značajno doprinose razumijevanju društvenih i povjesnih okolnosti u kojima su se prezimena razvijala i prenosila.

Izvori se mogu podijeliti u sljedeće skupine:

- crkveni zapisi (matice rođenih, umrlih, vjenčanih, krizmanih itd.)
- državni zapisi (popisi poreznih obveznika, popisi šteta)
- gradski zapisi (popisi zanatlja, sudski registar i sl.)
- istraživački radovi (doktorske dizertacije, migracije i druge tematike)

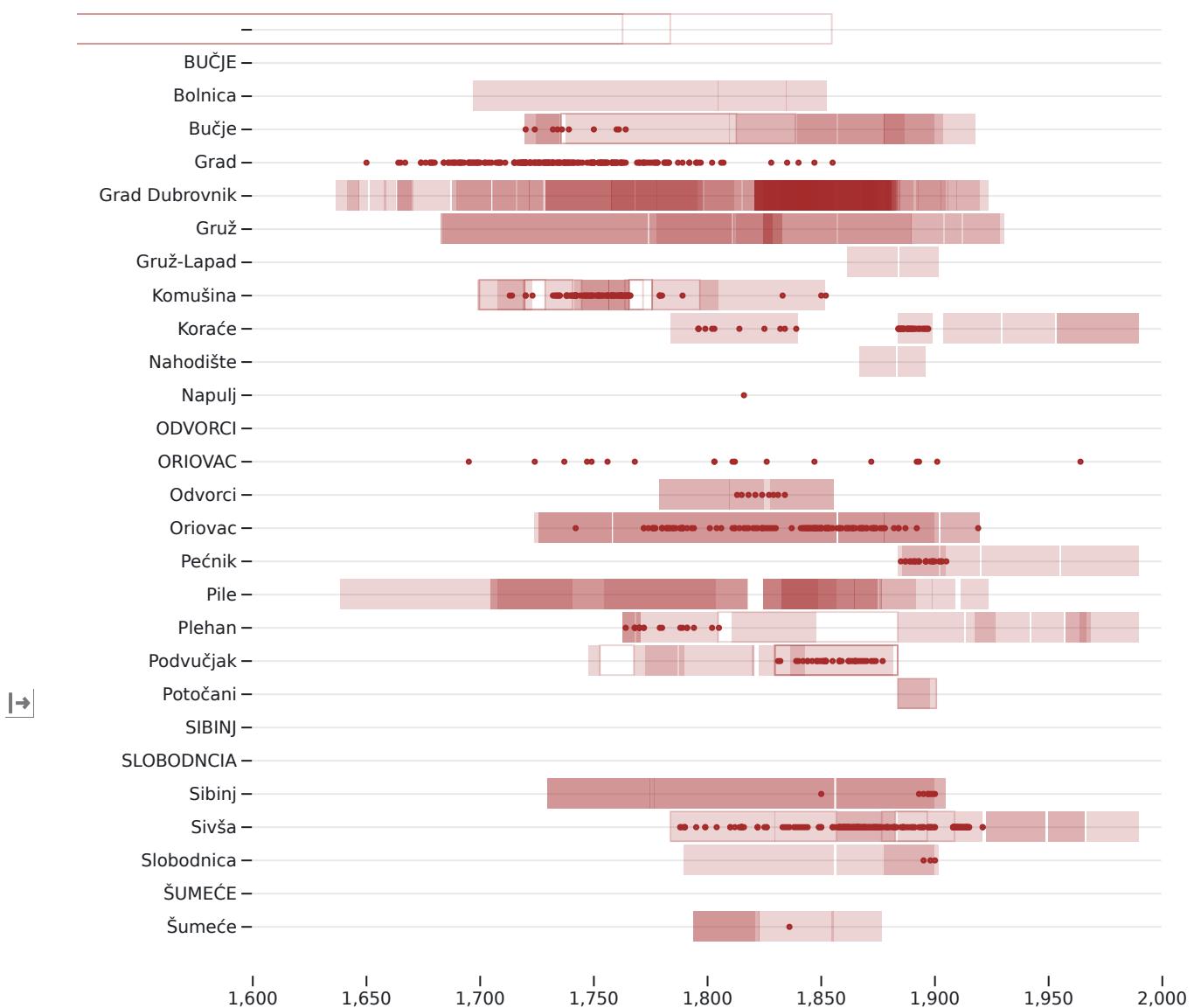
Dostupnost (Digitaliziranost)

Postoje više vrsta crkvenih matičnih knjiga:

- Matična knjiga krštenih (lat. liber baptisatorum)

- Matična knjiga vjenčanih (lat. liber copulatorum)
- Matična knjiga umrlih (lat. liber defunctuorum)
- Matična knjiga krizmanih (lat. liber confirmatorum).

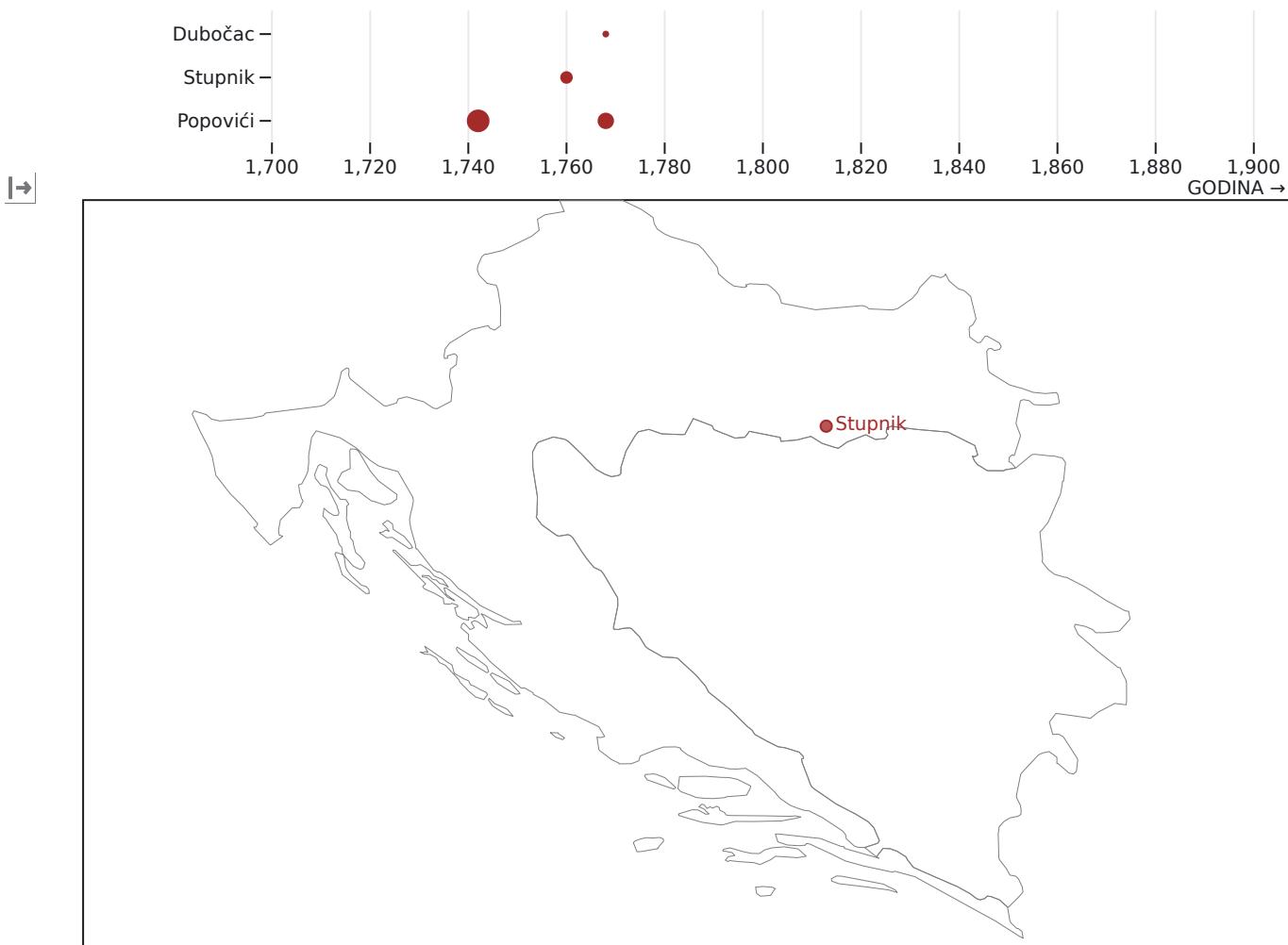

Popisi kućedomaćina

Na području Austro-Ugarske i Bosne, državne i crkvene vlasti provodile su popise kućedomaćina (poreznih obveznika) i katoličkih kuća. Ti su popisi obuhvaćali sva sela Slavonije i Bosne, bilježeći svaku kuću i njezinog kućedomaćina. U tim dokumentima zabilježene su i kuće u kojima su živjele obitelji Ilarić:

- **1742. Popis katolika Bosne** – 1 kuća
- **1760. Popis poreznika Slavonije** – 1 kuća
- **1768. Popis katolika Bosne** – 2 kuće

Ovi popisi pružaju vrijedan uvid u brojnost i prostornu raspodjelu obitelji Ilarić tijekom 18. stoljeća te su ključni za razumijevanje njihovog prisustva i utjecaja u regiji. Istodobno, ovi su zapisi u skladu s opisanim migracijama Ilarića i širenju prezimena u nova mjesta.

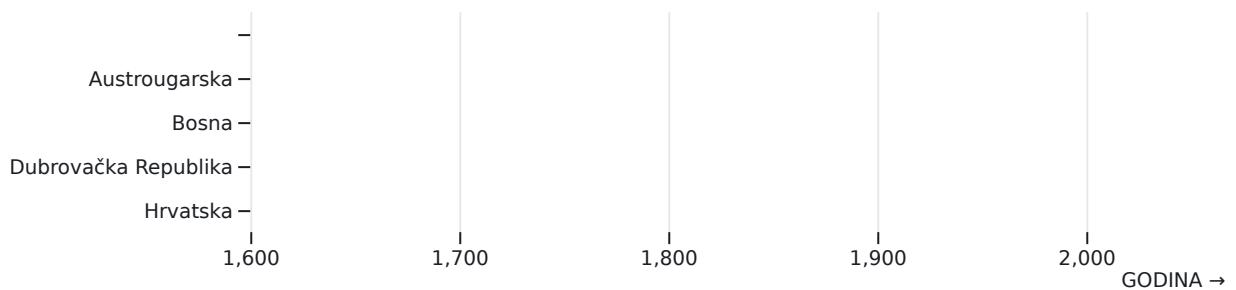

Katastar

U okviru ovog istraživanja korišteni su podaci iz ukupno 9 državnih katastara. Od ukupnog broja,

- tri katastarska izvora potječu iz razdoblja Austro-Ugarske uprave, dok
- jedan katastarski zapis dolazi iz novijeg razdoblja u okviru Republike Hrvatske.

Za području Bosne i Dubrovačke Republike katastarski zapisi nisu dostupni niti obrađeni!

Katastar (njem. *Kataster*, tal. *censo*, od grčkog *κατάστημα* – popis) je službena evidencija nekretnina koja se koristi za oporezivanje zemljišta, vođenje zemljišnih knjiga i druge svrhe. Glavni dio katastara je katastar zemljišta, u kojem se bilježe položaj, oblik, površina parcela, vlasnici, način korištenja i kvaliteta tla. U novije vrijeme katastar obuhvaća i podatke o zgradama i instalacijama na zemljištu. Katastar je također i naziv za službu koja vodi ovu evidenciju.

Popisi stanovnika / katolika

Popisi stanovništva i popisi katolika provodili su se povremeno, najčešće prema potrebi i u okviru određenih područja. U tim su popisima bilježeni ukupni brojevi žitelja – uglavnom katolika – za pojedina mjesta, sela ili župe.

Međutim, ti zapisi nisu sadržavali imena osoba, prezimena ni kućanstva, pa kao takvi nemaju izravnu vrijednost za proučavanje prezimena Ilarić. Njihova je svrha bila statistička, a ne rodoslovna, zbog čega se u ovom istraživanju koriste isključivo kao dopunski kontekst o veličini zajednica u kojima su Ilarići živjeli.

1623. Komušina

Župa / Rodoslovlje / Maticе ²⁰ / Popisi ⁶ ...

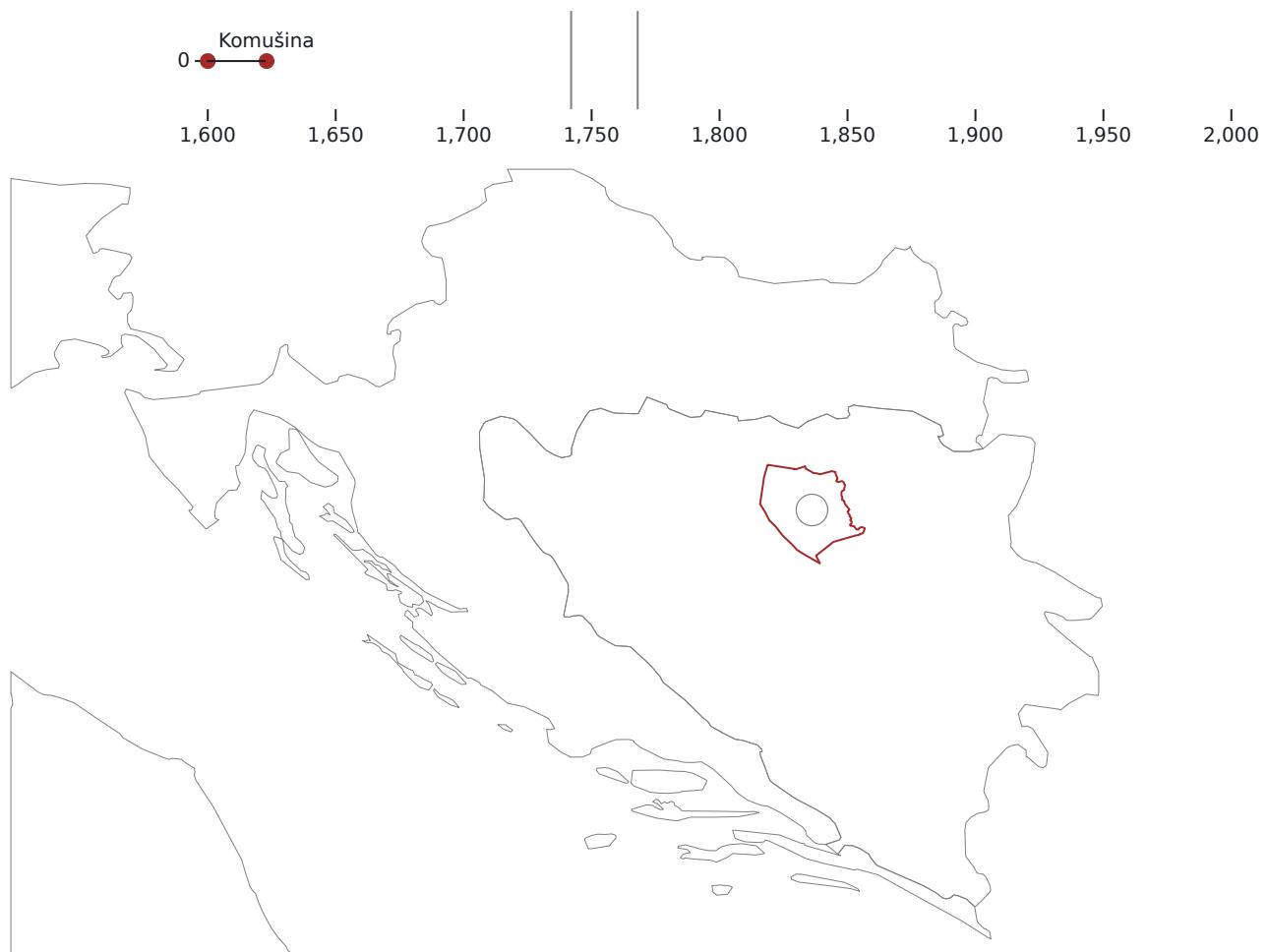
Godina

Župa

1623

Komušina

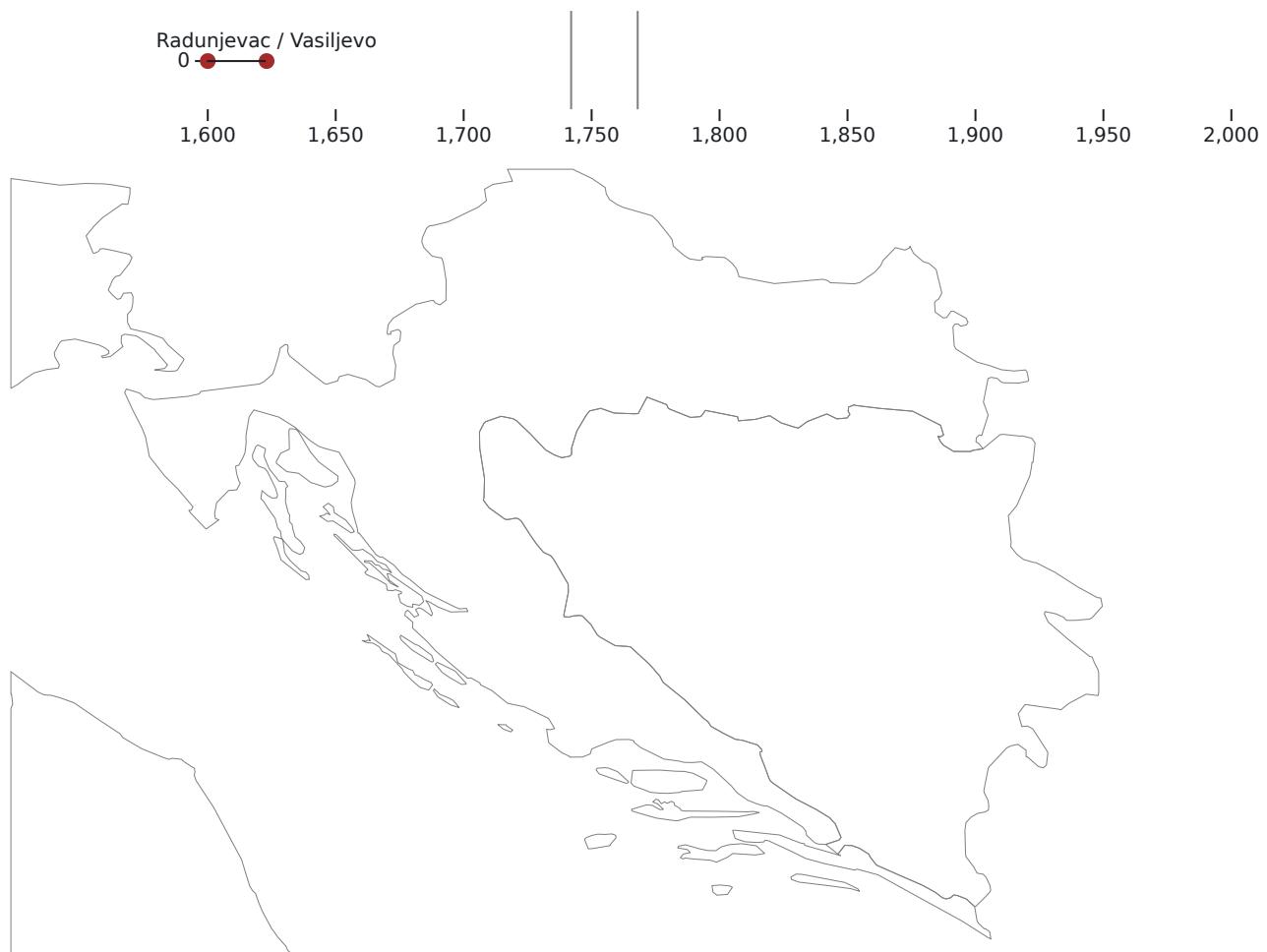
1600

1623. Radunjevac / Vasiljevo

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Maticе](#) ⁰ / [Popisi](#) ⁰ ...

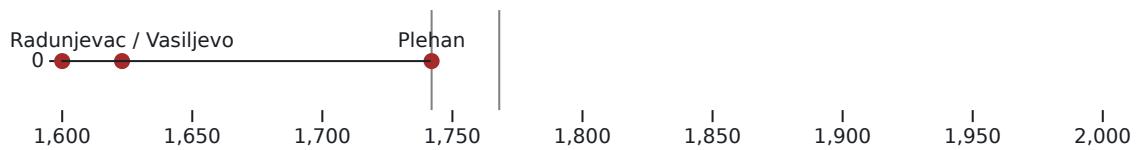
Godina	Župa
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1742. Plehan

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Matrice](#) ¹¹ / [Popisi](#) ⁴ ...

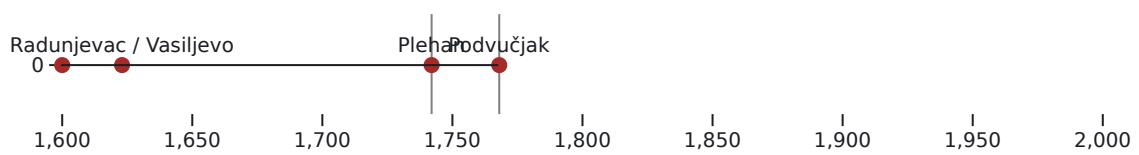
Godina	Župa
1742	Plehan
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1768. Podvučjak

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Matrice](#) ¹² / [Popisi](#) ⁸ ...

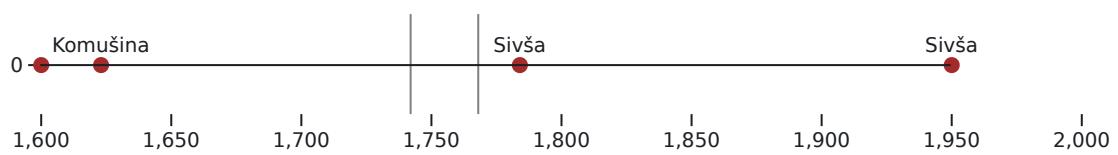
Godina	Župa
1768	Podvučjak
1742	Plehan
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1950. Sivša

[Župa / Rodoslovlje / Matrice¹⁴](#) / Popisi³ ...

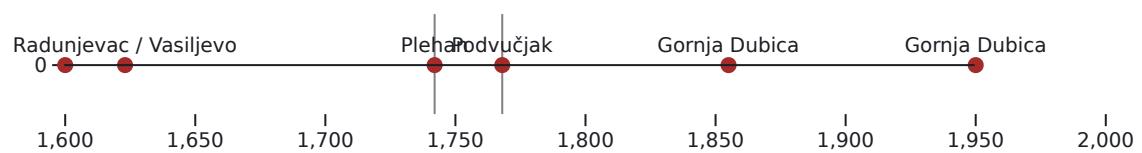
Godina	Župa
1950	Sivša
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

1950. Gornja Dubica

[Župa](#) / [Rodoslovlje](#) / [Matrice](#) ⁰ / [Popisi](#) ⁰ ...

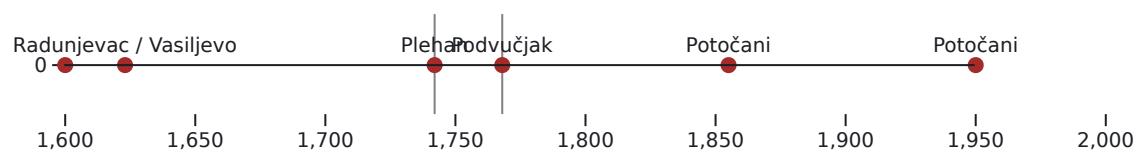
Godina	Župa
1950	Gornja Dubica
1855	Gornja Dubica
1768	Podvučjak
1742	Plehan
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1950. Potočani

Župa / Rodoslovlje / Matrice ³ / Popisi ⁰ ...

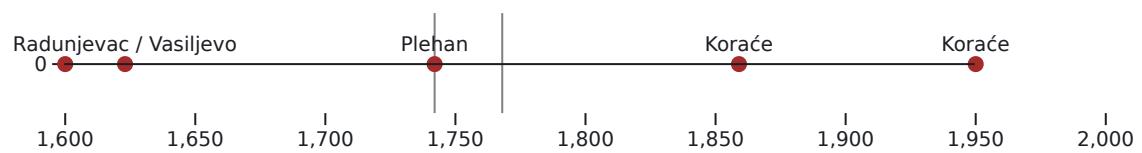
Godina	Župa
1950	Potočani
1855	Potočani
1768	Podvučjak
1742	Plehan
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1950. Koraće

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Matrice](#) ⁶ / [Popisi](#) ⁰ ...

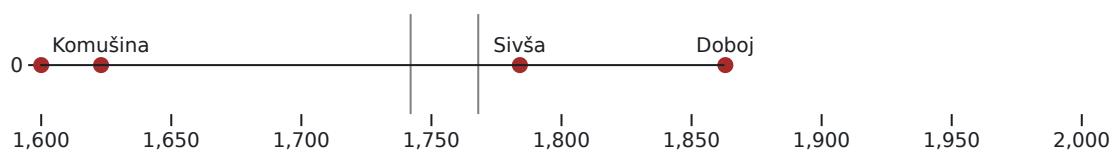
Godina	Župa
1950	Koraće
1859	Koraće
1742	Plehan
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1863. Doboj

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Matrice](#) ⁰ / [Popisi](#) ⁰ ...

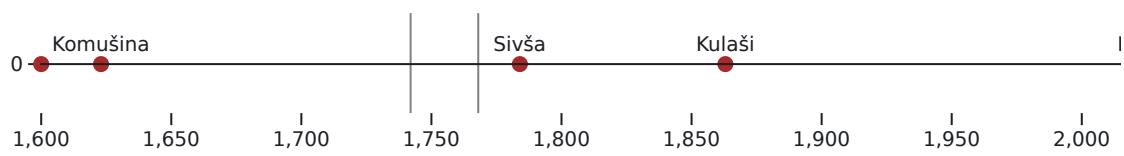
Godina	Župa
1863	Doboj
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

2025. Kulaši

[Župa / Rodoslovlje / Matrice](#) ⁰ / [Popisi](#) ⁰ ...

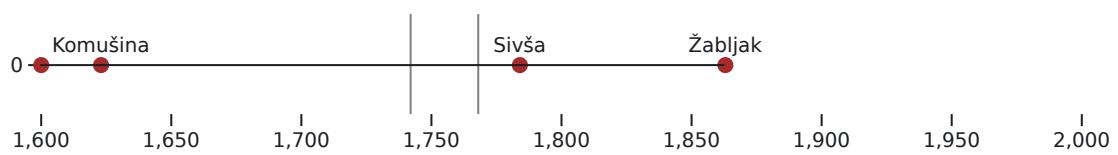
Godina	Župa
2025	Kulaši
1863	Kulaši
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

1863. Žabljak

[Župa / Rodoslovje / Matrice⁰](#) / [Popisi⁰ ...](#)

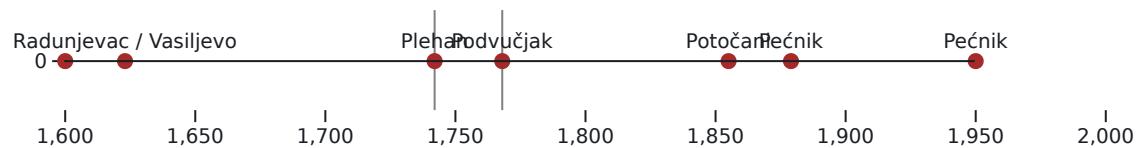
Godina	Župa
1863	Žabljak
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

1950. Pećnik

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Matrice](#) ⁵ / [Popisi](#) ⁰ ...

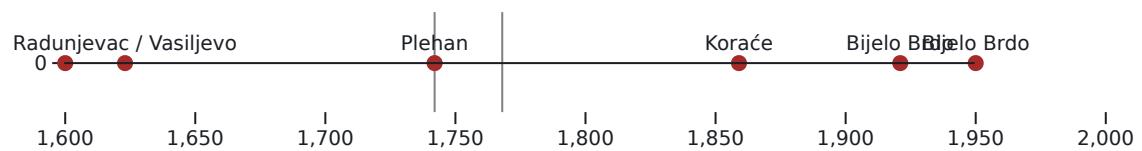
Godina	Župa
1950	Pećnik
1879	Pećnik
1855	Potočani
1768	Podvučjak
1742	Plehan
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1950. Bijelo Brdo

[Župa / Rodoslovlje / Maticе⁰ / Popisi⁰ ...](#)

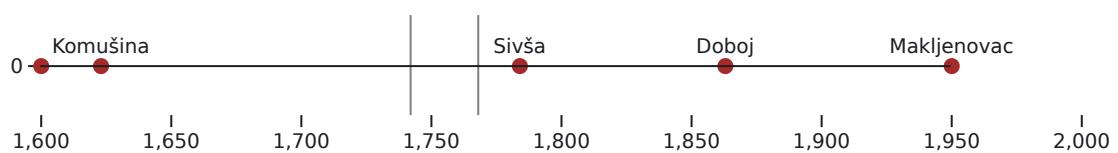
Godina	Župa
1950	Bijelo Brdo
1921	Bijelo Brdo
1859	Koraće
1742	Plehan
1623	Radunjevac / Vasiljevo
1600	

1950. Makljenovac

[Župa / Rodoslovje](#) / [Matrice](#) ⁰ / [Popisi](#) ⁰ ...

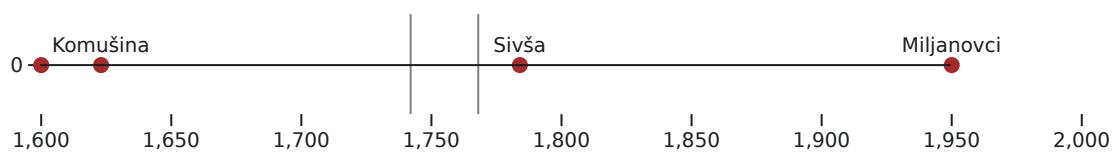
Godina	Župa
1950	Makljenovac
1863	Doboј
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

1950. Miljanovci

[Župa / Rodoslovlje / Matice](#) ⁰ / [Popisi](#) ⁰ ...

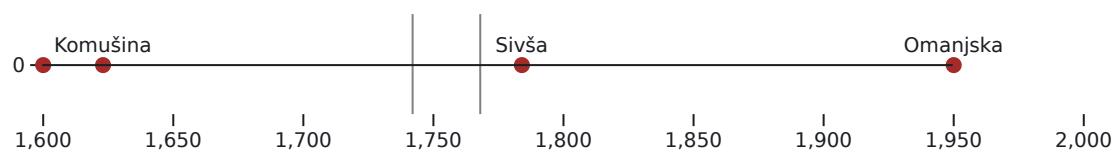
Godina	Župa
1950	Miljanovci
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

1950. Omanjska

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Maticе](#) ⁰ / [Popisi](#) ⁰ ...

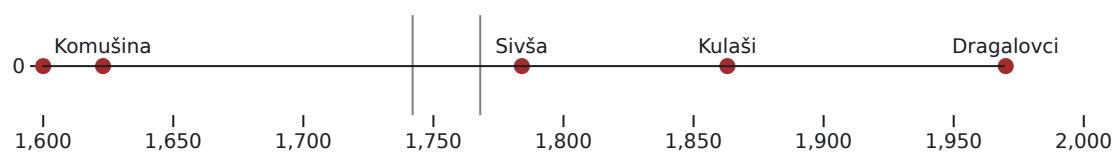
Godina	Župa
1950	Omanjska
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

1970. Dragalovci

[Župa / Rodoslovlje](#) / [Maticе 0](#) / [Popisi 0](#) ...

Godina	Župa
1970	Dragalovci
1863	Kulaši
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

2025. Popovići

Župa / Rodoslovje / Matrice⁰ / Popisi⁰ ...

Godina	Župa
2025	Popovići
1863	Kulaši
1784	Sivša
1623	Komušina
1600	

